

KAZAKİSTAN ÜLKE PROFİLİ



Pınar Öksüz
Dış Ekonomik İlişkiler Müdürlüğü

Ocak 2010



1. GENEL BİLGİLER

Resmi adı : Kazakistan Cumhuriyeti
Başkenti : Astana
Yüzölçümü : 2,724,900 km²
Nüfusu : 15,399,437 (Temmuz 2009 tahminleri)
Dil : Kazakça %64.4, %95 (2001 est.)
Para Birimi : Tenge
Devlet Başkanı : Nursultan A. NAZARBAYEV
Başbakan : Karim MASIMOV
Kazakistan Ankara Büyükelçisi: Baghdad AMREYEV
Kazakistan İstanbul Başkonsolosu: Abutalip İbijanuli AKHMETOV

2. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER (2008)

GSYH : 176.2 milyar Dolar
Kişi başı Milli Gelir : 11,500 Dolar
Enflasyon Oranı : % 17
İşsizlik Oranı : % 6.6
İhracat : 71.97 milyar Dolar
İthalat : 38.45 milyar Dolar
Dış Ticaret Hacmi : 110, 42 milyar Dolar
Dış Ticaret Dengesi : 33,52 milyar Dolar
Başlıca İhracat Ortakları : Çin % 13.5, Rusya %12, Almanya % 10.6, İtalya %6.9, Romanya % 6.6, Fransa % 5.7, Ukrayna % 5.4, Türkiye %4.1
Başlıca İthalat Ortakları : Rusya %35.9, Çin % 24.3, Almanya % 6, Ukrayna %4.5
Başlıca İhraç Ürünleri : yağ ve yağ ürünleri % 59, demirden metaller %19, kimyasallar %5, makineler %3
Başlıca İthal Ürünleri : Makine ve ekipmanları, metal ürünleri, yiyecek ürünleri

3. TÜRKİYE-KAZAKİSTAN DIŞ TİCARETİ(1000 \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2004	355 590	442 193	- 86 603	797 783



2005	459 946	558 900	- 98 954	1 018 846
2006	696 823	993 728	- 296 905	1 690 551
2007	1 079 887	1 284 049	- 204 162	2 363 936
2008	890 568	2 331 992	- 1 441 424	3 222 560
2009/11	578 373	963 126	- 384 753	1 541 499

Kaynak : TÜİK

İhraç Ettiğimiz Başlıca Ürünler

- Makina ve Cihazlar,Aletler,Parçaları
- Plastik ve Plastikten Mamul Eşya
- Elektrikli Makina ve Cihazlar
- Demir veya Çelikten Eşya
- Mobilyalar
- Alüminyum ve Alüminyum Eşya
- Halılar

İthal Ettiğimiz Başlıca Ürünler

- Bakır ve Bakırdan Eşya
- Mineral Yakıtlar
- Demir ve Çelik
- Çinko ve Çinkodan Eşya
- Hububat
- Kurşun ve Kurşundan Eşya

4. EGE BÖLGESİ'NDEN KAZAKİSTAN'A YAPILAN İHRACAT

	2007\$	2008 \$	2009 \$
Toplam	22.694.282	18.362.563	12.703.978

5. TÜRKİYE-KAZAKİSTAN YATIRIM İLİŞKİLERİ

Kazakistan Ulusal Bankası 2008 yılı verilerine göre, Kazakistan'a doğrudan yabancı sermaye yatırımı yapan ülkeler arasında, Türkiye, miktar olarak on beşinci sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Kazakistan'a olan doğrudan sermaye yatırımı 2007 yılında 337,5 ABD doları iken 2008 yılında bu rakam 183,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.



Rusya'da 1998 yılında yaşanan mali kriz, yatırımları olumsuz etkilemiş olsa da, diğer yıllarda Kazakistan Türk yatırımcıları için cazibesini devam ettirmiştir. Türk firmalarının Kazakistan'da yaratmış oldukları katma değer ve öz varlıklarından yapılan yatırımlar dışında, Türkiye Kazakistan'a, 14 yıllık süreçte, her yıl ortalama 70 milyon Dolar doğrudan sermaye yatırımında bulunmuştur.

Macaristan Merkez Bankası kayıtlarına göre, 2006 yılı sonu itibariyle, ülkemizden Macaristan'a yönelik gerçekleştirilen doğrudan yabancı sermaye yatırım miktarı (stok olarak) 56,4 milyon Euro'dur. Bunun 10,3 milyon Euro'luk kısmı 2006 yılının son çeyreğinde gerçekleşmiştir.

30 Haziran 2008 tarihi itibari ile Türkiye'de Macaristan sermayeli 28 firma faaliyet göstermektedir. 2000 yılında bu sayı 6 firma ile sınırlıydı. Bu firmalar ticaret, turizm, enerji, kimyasal ürünler, cam ve cam ürünleri ve gıda alanlarında faaliyet göstermektedirler.

Kaynak: T.C. Astana Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

6. TÜRKİYE İLE KAZAKİSTAN ARASINDA YÜRÜRLÜKTEKİ ANLAŞMALAR

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	01.05.1992
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	01.05.1993
Karma Ekonomik Komisyon Kurulmasına Dair Protokol	02.09.1993
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	15.08.1995
Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	10.09.1997
Uzun Vadeli Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	22.06.2003
Karma Ekonomik Komisyon III. Dönem Protokolü	04.05.2004

7. ODAMIZIN MACARİSTAN İLE İLİŞKİLERİ

Ø *Kazakistan Ankara Büyükelçisi Amanjol Jankuliev'den Veda Ziyareti, 2005*

Kazakistan Ankara Büyükelçisi Amanjol Jankuliev 26 Ekim 2005 tarihinde Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş'a bir veda ziyareti gerçekleştirmiştir. Ziyarete, Sayın Büyükelçi ile geçen dönem değerlendirilmiş ve karşılıklı iyi dileklerde bulunulmuştur.



Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesinde gösterdiği işbirliğinden dolayı Jankuliev'e teşekkür etmiştir.

Ø Kazakistan Ankara Büyükelçisi Sayın Amanjol JANKULİEV'in Odamızı Ziyareti, 2004

Kazakistan Ankara Büyükelçisi Sayın Amanjol JANKULİEV ve Dış İlişkiler Danışmanı Talgat ADUOV, 7 Haziran 2004 tarihinde Odamızı ziyaret etmiştir.

Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Ekrem DEMİRTAŞ tarafından kabul edilen heyet, Odamızın Orta Asya İş ve İnceleme Gezisi kapsamında Kazakistan'a gerçekleştireceği ziyaret dolayısıyla duydukları memnuniyeti dile getirmiştir.

Ayrıca, gezi esnasında Kazakistan'ın Çimkent ilinin İzmir ile kardeş şehir protokolüne imza atmasından duyacakları onuru dile getirmişlerdir.

Ø Kazakistan Ticaret Heyeti'nin Odamızı Ziyareti, 2004

Kazakistan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Mühendislik ve Teknolojik Transferler Merkezi Başkanı Abdel KIPSAKBAYEV, Kazakistan Ankara Büyükelçisi Amanjol JANKULİEV ve Kazakistan Büyükelçiliği 3. Katibi Talgat ADUOV, 31 Ağustos 2004 tarihinde Odamızı ziyaret etmiştir. Heyeti Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem DEMİRTAŞ karşılamıştır.

Bu kapsamda, Odamız Mücahit Büktaş Salonunda, "Kazakistan Sanayi ve Yüksek Teknoloji Geliştirme Stratejisi 2003-2015" in üyelerimize tanıtıldığı bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Ø Orta Asya İş ve İnceleme Gezisi, 2004

2004 yılı Çalışma Programımızda yer aldığı üzere; Odamız, ülkemiz ile Orta Asya arasındaki ticari, ekonomik ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla, 12-17 Eylül 2004 tarihleri arasında İzmir Valisi Yusuf Ziya Göksu, Yönetim Kurulu Başkanımız Ekrem Demirtaş, Yönetim Kurulu Başkan Vekillerimiz Akın Kazançoğlu ve Tayfun Yelkenbiçer, İzmir Ekonomi Üniversitesi Rektörü Prof Dr. Atilla Sezgin, Meclis Başkanımız Necip Kalkan, Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve Meclis üyelerimizden oluşan işadamları heyeti ile Kazakistan ve Kırgızistan'ı kapsayan bir iş ve inceleme gezisi düzenlemiştir.

Gezi kapsamında ziyaret edilen yerler aşağıda belirtildiği gibidir:

- T.C Almatı Büyükelçiliği
- Almatı Belediye Başkanlığı
- Türk Kazak İşadamları Derneği
- Kazakistan Sanayi ve Ticaret Odası



- Süleyman Demirel Üniversitesi
- Kazakistan Teknolojik Transferler ve Mühendislik Merkezi
- Çimkent Valiliği
- Çimkent Ticaret Odası
- Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi
- T.C. Bişkek Büyükelçiliği
- Bişkek Belediye Başkanlığı
- Bişkek Serbest Ticaret Bölgesi
- Bişkek Ticaret, Sanayi ve El Sanatları Odası
- Kırgız Türk İşadamları Derneği
- Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

Anılan ziyaretlerde, Kardeş Türki Devletleri ile olan ilişkilerimizde, sahip olduğumuz kültürel bağların korunarak daha da ileri götürülmesinin taşıdığı özel önem çerçevesinde karşılıklı dış ticaretimizin artırılması ile ticari, ekonomik ve kültürel alanlarda gerçekleştirilecek ortak projeler üzerine büyük adımlar atılmıştır.

Ayrıca, Çimkent ve kentimiz arasında bir "Kardeş Şehir Anlaşması Ön Protokolü"ne imza atılmıştır.

Turkish World Trade Partners Programı

Odamız web sayfasında yer alan, üye olunarak otomatik eşleştirme yapılan Turkish-World Trade Partners programına Kazakistan'dan 6 firma üye olmuştur.